

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

2569 - දහම ශාස්ත්‍ර අවසාන සහතික සත්‍ය විභාගය - 2024 (2025)

(01) බුද්ධ චරිතය

පැය තුනයි

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි.

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න සත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේ දී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

- මෙම ප්‍රශ්න සත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ. අවම වශයෙන් එක් කොටසකින් එක් ප්‍රශ්නයක්වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න සහකරු පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

- මුත්තංගොදු දැනුම ලබාගතයුතු යැයි පිළිගැනෙන වතුර්වේදය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - මුත්තංග සමාජ සංවිධානය තුළ පඤ්චම කුලයට අයත් යැයි සැලකෙන තුල හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - මුත්තංග සමාජය තුළ ඉදහර්ථ අඩිම් පූ බුද්ධි අයිතිවාසිකම්වලට අදාළ ක්ෂේත්‍ර තුනක් හෙවියෙන් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - බුද්ධසාලික භාරතිය ආගමික පසුබිම සහ සමාජ පසුබිම හෙවියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- බුද්ධසාලික භාරතිය ආර්ථික ක්‍රියාවලිය සාකච්ඡා සඳහා හැසිරී ප්‍රධාන පිරිස්හල හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - බුද්ධසාලික භාරතියේ පැවති අතුරු හේතුව වශයෙන් හතරක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - බුද්ධසාලික භාරතිය තුළ ගව පාලනය දීයුණු ආර්ථික සාධකයක් පූ ස්වයං පරිලාභ තුනක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සමාජයේ ඇති නිර්වෘත්තීය භාරතිය අර්ථකතයෙන් හතරක් හැසිරී ආදර්ශ සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- බුද්ධසාලික භාරතියේ පැවති රාජාණ්ඩු හතරෙහි පාලනය මෙතෙක් පූ රජවරුන් හතරදෙනෙකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - එම රාජාණ්ඩු අතර කෝසල රජතෙරයෙහි රජවරුන් හතරක් හෙවියෙන් දෙන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - රාජාණ්ඩු පාලන ක්‍රමයෙහි බුද්ධි ලක්ෂණ කපුණු තුනක් ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - බුද්ධ චරිතයට සම්බන්ධ වැදගත් සිද්ධිමි සිදු වූ රාජාණ්ඩු දෙකක් නම් කොට, ඒවායෙහි බුද්ධ චරිතයේ සම්බන්ධතාව සිද්ධිමි දෙකක් ඇසුරින් දක්වන්න. (ලකුණු 06 යි)

II කොටස

- සිද්ධාර්ථ කුමාරයා පළමුවන කළුමැත්තා සඳහා දෙදෙනා නම්කර, ඔවුන් ලබා තිබූ ආධ්‍යාත්මික තත්ත්වයන් හා තනතුරු ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - පරිවර්තන චක්‍රයේ ආර්ථිකයෙහි පෙනීගත් සිද්ධාර්ථ කුමාරයා හැසිරුණු බිල්ලට යායුතු හතරක් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
 - සුද්ධෝදන රජතුමා සිද්ධාර්ථ කුමාරයා ගැන කලා කිහිපු ආලෝකයෙහිදී ලියා දක්වා එය ඉදිරිපත්කිරීමට අනුමතය සඳහා ක්‍රියාමාර්ග හෙවියෙන් පහදන්න. (ලකුණු 06 යි)
 - ලයන් කෙළි නිසා පැමිණෙන සිද්ධාර්ථ කුමාරයා දැක නිසාගන්නා සිදු කළ නිවීමේ සුභය ගැන පූ ප්‍රකාශය හෙතෙරු දක්වා එහි අදහස හෙවියෙන් පහදන්න. (ලකුණු 06 යි)

5. (i) සිදුකළ බෝකඩුන් සිදුවීමට පෙර පරිදාන කළ අනුසල විතර්ක අනුරිත් දෙකක් සහ වර්ධනය කළ අනුසල විතර්ක අනුරිත් දෙකක් නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) සිද්ධාර්ථ නොකමයන් වහන්සේ සිද්ධත්වයට පත්වීමෙන් අවසන් ඡාරිකඥානයක් සමග සාක්ෂාත් කළ සිද්ධඥාන හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) සිදුරජාණන් වහන්සේ ගහකළ සත් සතිය ගෙනහැර දක්වා ඉන් ලෝකයට ලබාදෙන ආදර්ශ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) සිදුරජාණන් අවබෝධ කළ දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යයට ඇතුළත් දුක කෙටියෙන් විවරණය කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
6. (i) ලෝකවාසී චක්‍රණයට නිරතුරුව චක්‍රණදීමට සිදුවන අවලෝකන නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) සිද්ධ වර්තය තුළින් ප්‍රකට වන උදාර මානව ගුණාංග හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) අවලෝකනමින් කම්මා නොවීමේ සිදුරජාණන් හාදී ගුණය ප්‍රකට කළ අවස්ථා තුනක් උදාහරණ ඇසුරින් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) සමාජ කේශිකයකු ලෙස සිදුරජාණන් සමාජය තුළ උදාර මානව ගුණාංග ප්‍රකට කළ අවස්ථා තුනක් උදාහරණ ඇසුරින් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

III කොටස

7. (i) සිදුරජාණන් තුළ පැවති වතුරයෙන් පරිවර්ණය වූ ආනයට අයත් වර්ග හතර නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) සිදුරජාණන් තුළ පැවති පංචගති පරිවර්ණය වූ ආනයට අයත් ගති හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) "සිදුරජාණන් වහන්සේ උත්තම වරණධර්මයන්ගෙන් යුක්ත වූ සේන." මෙහි සඳහන් වරණධර්මයන්හි හඳුන්වා ගිවි-මත්තපර දෙක කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) "වතුරක සමන්තාගත වීරයකුගේ යුක්තව සිද්ධත්වය ලැබූ සිදුරජාණන් වහන්සේ සර්වඥානාඥානයෙන් ද යුක්ත වූහ." ඉහත ප්‍රකාශයෙහි 'වීරය හා සර්වඥානාඥානය' ඇසුරින් ලෝකයට සපයන ආදර්ශ ගෙනහැර දක්වන්න. (ලකුණු 06 යි)
8. (i) නික්ම යාමකට තුළ වීතය නිසි පැනවීමෙහිලා බලවා හේතු සාධක (අසම්ප්‍රධානිය ධර්ම) හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) දේවදත්ත තෙර සිදුරජාණන් වෙත ඉදිරිපත් කළ වර හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) පුර්වාරාමයේදී ප්‍රාතිමේන්ද්‍ර දේශනාවට ප්‍රදානම් වූ සිදුරජාණන් වෙති සිය නික්ම යාම සංඝයාගේ අභිවිසිද්ධතාවය විශයෙහි ප්‍රශ්න කරන්නේ ඇතිවීමට හේතුවෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) දේවදත්ත තෙර වීසින් බැහැර කරන ලද පැනවීමක වූ කුමාරකාශයට පාතාවයේ නිර්දේශිතාවය හඳුනාගැනීමෙහිලා අනුගමනය කළ ප්‍රියාචාර්‍ය පැනවීම කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
9. (i) සම්මුද්‍ර සප්තෙහි ප්‍රඥාපාතින් අනුරිත් හා සාද්ධිමයන් අනුරිත් අනෙකතුරු ලැබූ ප්‍රාණ-ප්‍රාණිකත් සිව්දෙනකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) එම ප්‍රාණ-ප්‍රාණිකත් අනුගමනයට පත්කරලීමෙහිලා හේතු වූ කරුණු වෙන වෙනම දක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) අනු උපස්ථාපන ආනන්ද තෙරුන්ගේ වර්තය කෙටියෙන් දක්වා උපස්ථාපනයකු ලෙස උත්තිර්ණයේ සමාජයට ලබාදෙන ආදර්ශ පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) හද්දකම්මානා තෙරණියගේ වර්තය කෙටියෙන් දක්වා ගිවිකල ඇය යහපත් බිවිදක ලෙස වර්තමාන සමාජයේ භාර්යාවක් වෙත සපයන ආදර්ශ ප්‍රදාන කරන්න. (ලකුණු 06 යි)
10. (i) සිදුරජාණන් වහන්සේ පළමු ධර්මදේශනය අසා පෙණිනිත් ස්වයං පත් මුල්ම ප්‍රාණිකයන් වහන්සේලා හතරදෙනා නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) සිදුරජාණන් උපාසකත්වයට පත් සුද්ධකාලීන තෙරස්ථරුන් දෙදෙනකු හා උපාසිකා බ්වය පත් සිදු දේවස්ථාන දෙදෙනකු නම් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) සුද්ධකාලීන උපාසක-උපාසිකාවන් දෙදෙනාගේ ශාසනික පෙණිනිත් අයහපත්. (ලකුණු 06 යි)
- (iv) ඉලෙක්කොට්ඨ හා නාත්තෙහි උපකරණ භාවිතයෙන් කුමන ද්‍රව්‍ය වෙනස ඇතිකොට ඇති කරන බලපෑම අර්ථ දැක්වීමට හේතු දක්වා කරන සිති විනයට අනුගත ප්‍රියාචාර්‍ය සාමනේරු කරන්න. (ලකුණු 06 යි)

* * *